

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Milana Podhrázkého a soudců JUDr. Věry Šimůnkové a Mgr. Ing. Petra Šuránka ve věci

žalobce: **Ing. V. H.**
bytem D., L.
zastoupen advokátkou JUDr. Kateřinou Balcarovou
sídlem T. G. Masaryka 108, 272 01 Kladno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2016, č. j. 009041/2016/KUSK,
sp. zn. SZ_164825/2015/KUSK/2,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2016, č. j. 009041/2016/KUSK, sp. zn. SZ_164825/2015/KUSK/2 a rozhodnutí magistrátu města Kladna, odboru obecního živnostenského úřadu, ze dne 30. 10. 2015, č. j. OŽ/2756/15/Sv-23, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku 18 000 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám JUDr. Kateřiny Balcarové, advokátky.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou ke zdejšímu soudu domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Kladna, odboru obecního živnostenského úřadu (dále jen „živnostenský úřad“), ze dne 30. 10. 2015, č. j. OŽ/2756/15/Sv-23. Živnostenský úřad tímto rozhodnutím podle § 58 odst. 1 písm. b) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) ve znění zákona

č. 267/2015 Sb. (dále jen „živnostenský zákon“) zrušil žalobci živnostenské oprávnění k provozování živnosti s předmětem podnikání „T., p.“, „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ a „Z.“.

2. Žalobce v žalobě shrnul dosavadní průběh řízení a předně poukázal na to, že napadeným rozhodnutím bylo porušeno jeho základního právo na svobodnou volbu povolání, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost zakotvené v čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), neboť nemůže podnikat v daném oboru ani vykonávat funkci odpovědného zástupce ve své společnosti H. n., s. r. o. Dále namítl, že nebyla aplikována výjimka uvedená v § 8 odst. 6 písm. b), část věty za středníkem, živnostenského zákona, přestože proto byly jednoznačně dány důvody. Živnostenský úřad i žalovaný zcela pominuli a nedostatečně vyhodnotili argumenty žalobce v tom ohledu, že vynaložil veškeré úsilí, které po něm bylo možné požadovat, aby zabránil porušení právní povinnosti, která vedla ke zrušení živnostenských oprávnění společnosti H., a tím tak byly zcela naplněny podmínky pro aplikaci dané výjimky. Žalobce totiž nebyl v této otázce nečinný, ale snažil se danou situaci řešit v co nejvyšší možné míře v rámci svých možností. Žalovaný nesprávně vycházel z toho, že u žalobce nenastala objektivní zcela mimořádná okolnost nezávislá na jeho vůli, která mu bránila ve splnění jeho povinnosti zajistit jako statutární orgán, aby společnost H. jednala v souladu se zákonem č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění zákona č. 377/2015 Sb. (dále jen „zákon č. 589/1992 Sb.“).
3. Žalobce spatřuje zásadní pochybení žalovaného také v tom, že stejně jako živnostenský úřad vycházel při posouzení existence důvodů pro vyvinění pouze z období, kdy k porušení povinnosti došlo. Nevzal tak v úvahu, že po většinu času, kdy žalobce působil ve společnosti H., tato společnost řádně fungovala a plnila své závazky vůči OSSZ Kladno. Žalobce ve společnosti působil od jejího vzniku, tj. od 1. 2. 2005, a ve srovnání s posuzovaným obdobím (20. 12. 2012 - 5. 1. 2014) tak byla doba, po kterou bylo vše v souladu se zákonem, nesrovnatelně delší. Žalobce nesouhlasí s argumentací živnostenského úřadu, kterou převzal rovněž i žalovaný, že správním orgánům nepřisluší porovnávat jednotlivá období ani hodnotit chování žalobce před 19. 12. 2012. Podle něj jsou uvedené skutečnosti naopak nezbytné pro komplexní a objektivní zhodnocení chování žalobce, neboť svědčí o tom, že ke vzniku dluhů u OSSZ Kladno došlo právě z důvodu nastalé objektivní a zcela mimořádné okolnosti. Tou bylo zhoršení finanční situace společnosti H., do níž se nedostala ze zavinění žalobce, ale v důsledku nemožnosti předčasného ukončení nájemních smluv s obchodními centry, ačkoliv o to žalobce z důvodu nastalé špatné finanční situace způsobené poklesem kupní síly intenzivně usiloval. Následně se tedy pokusil věc vyřešit převodem svého obchodního podílu ve společnosti na M. Š., který přislíbil špatnou finanční situaci vyřešit, k čemuž však již nedošlo. Žalobce dále koncem roku 2013 propustil ze společnosti všechny zaměstnance, u nichž to bylo možné, aby společnosti nevznikaly další dluhy na pojistném. Většinu z těchto zaměstnanců pak žalobce zaměstnal v nově vzniklé společnosti H. nábytek. Pro posouzení možnosti vyvinění žalobce také není bez významu ani ta skutečnost, že zaplatil ze svých vlastních finančních prostředků částku 165 829 Kč, přestože tak učinil až po 5. 1. 2014. Rovněž i živnostenský úřad ve svém rozhodnutí ze dne 30. 10. 2015 uvedené posoudil jako polehčující okolnost.
4. Podle žalobce je pak podstatná i jeho snaha nastalou špatnou ekonomickou situací řešit a jednat tak, aby vůči OSSZ Kladno již nevznikaly další dluhy. Dne 12. 3. 2013 byl nejprve

dohodnut splátkový kalendář a dne 29. 5. 2013 postup k nápravě placení splátek a běžného pojistného. Od 30. 4. 2013 do 22. 11. 2013 bylo namísto 7 splatných splátek uhrazeno splátek 6, do konce roku 2013 pak namísto 9 splatných splátek pouze splátek 8. Přestože tedy nebyl splátkový kalendář zcela dodržován, snažil se žalobce za společnost hradit částky, které byly v jejich možnostech. Žalobce kromě splátek dlužného pojistného také hradil nově předepsané platby v největší možné míře, kterou mu nastalá situace umožňovala. Nelze přitom souhlasit s názorem žalovaného, že snaha sama o sobě nemůže vést k vyvinění, neboť podstatný je její výsledek. Skutečnost, že nedošlo k dosažení očekávaného výsledku, nemůže být jediným důvodem pro závěr, že nebyla z jeho strany učiněna veškerá rozumná opatření. Snaha žalobce nastalou situaci řešit je pak zřejmá rovněž i z jeho aktivity směřující k prodeji nemovitostí patřících společnosti H., zapsaných na LV č. X pro obec Ž., k.ú. V., byť k samotnému prodeji nakonec nedošlo.

5. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby a s odkazem na nálezný Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 39/13 požádal o přiznání náhrady nákladů řízení. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že podle § 8 odst. 6

písm. b) živnostenského zákona je třeba, aby fyzická nebo právnická osoba, která byla členem statutárního orgánu, skutečně prokázala, nikoliv pouze tvrdila, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby zabránila porušení právní povinnosti, které vedlo ke zrušení živnostenského oprávnění. Žalovaný nepopírá, že žalobce vyvíjel aktivitu, ale s ohledem na celkový výsledek, kdy výše dlužného pojistného nebyla uhrazena a naopak dále narůstala, není možné dojít k závěru, že vyvinul veškeré možné úsilí. Osoba domáhající se vyvinění musí prokázat, že byla učiněna veškerá opatření, která bylo možno požadovat, a to ještě předtím, než k porušení právní povinnosti došlo. Námitky žalobce přitom směřují k opatřením přijatým až po porušení právní povinnosti, ale neřeší její příčinu, tedy to, co bylo učiněno, aby se společnost dostala ze špatné ekonomické situace a k porušení právní povinnosti nadále nedocházelo. Přestože důkazní břemeno k prokázání liberačních důvodů leží na žalobci, ten v průběhu celého správního řízení pouze namítal, že společnost v minulosti zákonné povinnosti plnila. Avšak pouhé tvrzení nelze brát jako důkaz prokazující, že z jeho strany došlo k vynaložení veškerého úsilí. Takovým důkazem by mohla být například přijatá personální opatření, postupy upravující *cash-flow*, vytváření dostatečných rezerv, které by časově předcházely vzniku nedoplatku (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 5. 2014, č. j. 11 A 107/2013-28). Je pravdou, že daná společnost požádala o možnost splátek dlužného pojistného, což jí bylo také umožněno, avšak splátkový kalendář nebyl dodržován a docházelo k dalšímu narůstání dluhu. Žalobce pak při ústním jednání dne 18. 9. 2015 ani následně ve svém vyjádření ze dne 2. 10. 2015 nenavrhol žádné důkazy k prokázání liberačních důvodů. Ve správním řízení bylo naopak prokázáno, že dluh na pojistném vzniknul, nebyl zaplacen a nadále rostl a že žalobce nepodal žádné opravné prostředky proti vzniku a výši dluhu. Nadto si lze podle žalovaného o jednání žalobce utvořit názor i na základě té skutečnosti, že dne 17. 10. 2013 založil novou společnost (H. N.), přičemž její sídlo je zapsáno na adrese 14. října 1307/2, 150 00 Praha 5, kde sídlí desítky společností, jejím jediným jednatelem je žalobce a byla na ni převedena toliko aktiva.

6. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného odkázal na obsah žaloby a zopakoval argumenty v ní obsažené. Dále doplnil, že založení nové společnosti H. N. by mu nemělo být přičítáno k tíži. Naopak je podstatné, že zaměstnal většinu zaměstnanců společnosti H. a také že tato společnost již nemá vůči státním institucím žádné závazky.

7. Při jednání u soudu účastníci setrvali na svých písemných podáních. Žalobce nad rámec toho zdůraznil, že prokázal vynaložení veškerého úsilí, aby zabránil vzniku dané situace a zrušení živnosti. Byl aktivní, jednal s OSSZ a od vzniku společnosti řádně hradil své závazky. Do špatné situace se uvedená společnost nedostala vinou žalobce, ale stalo se tak v důsledku objektivní situace nemožnosti předčasně ukončit smlouvy s obchodními domy (zejm. O. K.), o což žalobce bezvýsledně usiloval, k čemuž v případě poskytnutí lhůty může poskytnout související dokumentaci. Žalobce nebyl nečinný, a to nejen v období vzniku dluhu a pozdějším, ale i před vznikem dluhu samotného.
8. Žalovaný při jednání u soudu zdůraznil, že žalobce za danou společnost podepisoval příslušné listiny a o vznikajícím dluhu musel vědět. Jeho činnost poté, co dluh vznikl, nemůže představovat veškerou možnou snahu ve smyslu zmiňovaného ustanovení živnostenského zákona. Přestože žalobce hovoří o smlouvách s obchodními domy, žádné takové smlouvy po celou dobu řízení nepředložil ani k tomu nedodal žádné doklady či případnou korespondenci. Pokud žalobcem zmiňované listiny nebyly předloženy ve správním řízení, soud by k nim neměl vůbec přihlížet. Zmiňované nájemní smlouvy a jejich případné vypovězení navíc představují pouze část veškerého možného úsilí žalobce.
9. Ze správního spisu v dané věci soud především ověřil, že oznámením ze dne 21. 4. 2015 doručeným žalobci dne 24. 4. 2015 zahájil živnostenský úřad se žalobcem řízení ve věci zrušení jeho živnostenských oprávnění s odůvodněním, že mu dne 26. 3. 2015 vznikla překážka k provozování živností dle § 8 odst. 6 písm. b) živnostenského zákona, neboť byl členem statutárního orgánu společnosti H., s. r. o., se sídlem D., L., které byla rozhodnutím živnostenského úřadu ze dne 9. 3. 2015, č. j. OŽ/725/15/Sv-5, podle § 68 odst. 3 živnostenského zákona zrušena živnostenská oprávnění z důvodu neplnění závazků vůči státu. Dne 23. 6. 2015 živnostenský úřad vydal rozhodnutí č. j. OŽ/2756/15/Sv-12, kterým zrušil živnostenská oprávnění žalobce. Na podkladě odvolání žalobce pak žalovaný rozhodnutím ze dne 19. 8. 2015, č. j. 112473/2015/KUSK/2, předmětné rozhodnutí živnostenského úřadu zrušil a vrátil mu věc k novému projednání s tím, že v dalším řízení je třeba přesně objasnit, jak se v období od 20. 12. 2012 do 5. 1. 2014 vyvíjela celková výše dluhu a kolik, kdy a v jakých splátkách bylo v předmětném období uhrazeno, a rovněž i to, zda bylo hrazeno pouze dlužné pojistné nebo i nově předepsané platby. Dále mu uložil zjistit z katastru nemovitostí, od kdy byly pozemky společnosti nabízené realitní kanceláři k prodeji zatíženy zástavním právem, a po doložení všech zbývajících podkladů do spisu znovu posoudit, zda žalobce prokázal, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možné požadovat, aby zabránil porušení právní povinnosti.
10. Součástí správního spisu je dále sdělení OSSZ Kladno ze dne 25. 8. 2015 obsahující i přehled plateb pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „pojistné“) za společnost H.. Z něj vyplývá, že uvedená společnost byla do 19. 12. 2012 bez dluhu na pojistném, ke dni 20. 12. 2012 potom nastala splatnost pojistného za období listopad 2012, které nebylo uhrazeno a dále pak nebylo zapláceno pojistné za prosinec 2012, leden 2013 a březen 2013. OSSZ Kladno povolila žalobci k jeho žádosti splácet nedoplatek v celkové výši 640 649 Kč ve splátkách po 30 000 Kč počínaje 30. 4. 2013, přičemž podmínkou splátkového kalendáře bylo platit řádně měsíční splátky a běžné měsíční pojistné. Pro nedodržení těchto podmínek byl splátkový kalendář zrušen ke dni 30. 10. 2013 (potvrzeno nadřízeným orgánem dne 20. 12. 2013). V dotazovaném období od 20. 12. 2012 do 5. 1. 2014 bylo uhrazeno několik nepravidelných a různých plateb, avšak i přesto dluh společnosti na pojistném k

15. 1. 2014 činil 975 897 Kč (z toho 821 797 Kč činilo pojistné a 154 100 Kč penále). Konkrétně společnost uhradila dne 26. 3. 2013 částku 88 322 Kč, dne 30. 5. 2013 částku 60 000 Kč, dne 3. 6. 2013 částku 171 960 Kč, dne 24. 6. 2013 částku 100 000 Kč, dne 27. 6. 2013 částku 30 000 Kč, dne 25. 7. 2013 částku 105 000 Kč, dne 5. 8. 2013 částku 30 000 Kč, dne 20. 8. 2013 částku 69 119 Kč, dne 22. 8. 2013 částku 73 590 Kč, dne 3. 9. 2013 částku 30 000 Kč, dne 24. 9. 2013 částku 100 000 Kč, dne 1. 10. 2013 částku 30 000 Kč, dne 22. 11. 2013 částku 134 217 Kč, dne 26. 11. 2013 částku 30 000 Kč, dne 3. 12. 2013 částku 30 000 Kč a dne 20. 12. 2013 částku 1 863 Kč. Celkem měla společnost v období od 20. 12. 2012 do 5. 1. 2014 zaplatit na pojistném 2 028 328 Kč, přičemž zaplatila pouze částku 1 206 531 Kč, v níž jsou zahrnuty i platby na splátkový kalendář v celkové výši 240 000 Kč (8x platba po 30 000 Kč). Dne 3. 3. 2014 potom sám žalobce zaplatil částku 165 829 Kč.
11. Z výpisu z katastru nemovitostí k 31. 8. 2015 vyplývá, že pozemky parc. č. 75/23, 75/24 a 75/27 ve vlastnictví společnosti H., zapsané v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro Středočeský kraj, pracoviště S., na LV č. X, k.ú. V., byly k 5. 1. 2014 zatíženy zástavním právem smluvním k zajištění pohledávky vyplývající ze smlouvy o úvěru ze dne 18. 1. 2012 ve prospěch společnosti G. M. B.. Ze smlouvy o výhradním poskytování realitních služeb ze dne 14. 1. 2013 (sjednané na dobu do 31. 12. 2013) uzavřené se společností R. C. K., pak plyne, že společnost H. shora specifikované pozemky nabízela k prodeji.
12. Z úplného výpisu z obchodního rejstříku ke dni 9. 12. 2015 je pak zřejmé, že žalobce byl jednatelem společnosti H. od 1. 2. 2005 do 25. 2. 2015, přičemž změna byla zapsána ke dni 21. 5. 2015. Smlouvou o převodu obchodního podílu ze dne 31. 10. 2013 pak žalobce převedl celý svůj podíl ve společnosti na M. Š. a rozhodnutím jediného společníka ze dne 5. 1. 2014 byla žalobci omezena pravomoc nakládat s majetkem společnosti s tím, že veškeré platby byly nadále ve výlučné pravomoci M. Š.
13. Jak ze správního spisu dále plyne, živnostenský úřad rozhodnutím ze dne 9. 3. 2015, č. j. OŽ/725/15/Sv-5, podle § 58 odst. 3 živnostenského zákona zrušil živnostenské oprávnění společnosti H. pro neplnění závazků státu vyplývajících ze zákona č. 589/1992 Sb., kterého se dopouštěla v období od 20. 12. 2012. Dne 30. 10. 2015 pak vydal živnostenský úřad shora již zmiňované prvostupňové rozhodnutí č. j. OŽ/2756/15/Sv-23, kterým opětovně zrušil živnostenské oprávnění žalobce. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce včasné odvolání, v němž žalobce argumentoval obdobně jako v podané žalobě. Žalovaný pak toto odvolání zamítl rozhodnutím napadeným nyní projednávanou žalobou a prvostupňové rozhodnutí živnostenského úřadu potvrdil.
14. Krajský soud v Praze na základě včas podané a přípustné žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán. Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)].
15. Relevantní právní úpravu v dané věci představuje § 58 odst. 1 písm. b) živnostenského zákona, podle nějž živnostenský úřad zruší živnostenské oprávnění, jestliže nastanou překážky podle § 8, nejedná-li se o překážku podle § 8 odst. 5 u živnosti volné. Podle § 8 odst. 6 písm. b) živnostenského zákona živnost nemůže provozovat fyzická nebo právnická osoba, která byla členem statutárního orgánu právnické osoby v době, kdy nastaly nebo trvaly skutečnosti, které vedly ke zrušení živnostenského oprávnění podle §

58 odst. 2 nebo 3 této právnické osobě; to neplatí v případě, že fyzická nebo právnická osoba, která byla členem statutárního orgánu, prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti, které vedlo ke zrušení živnostenského oprávnění, zabránila.

16. Žalobce v dané věci v první řadě namítl, že rozhodnutím žalovaného byl zkrácen na svých právech, neboť mu zrušením živnostenských oprávnění bylo odňato právo na svobodnou volbu povolání, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost zakotvené v čl. 26 odst. 1 Listiny. Soud konstatuje, že tato námitka není důvodná, neboť podle čl. 41 odst. 1 Listiny se lze veškerých práv uvedených v čl. 26 Listiny domáhat jen v mezích zákonů, které tato ustanovení provádějí. Překážky provozování živnosti stanovené v § 8 odst. 6 živnostenského zákona lze nepochybně za takové zákonné meze považovat. Jejich účelem je zabránit po určitou dobu podnikání těm osobám, které neplní své povinnosti a závazky vůči státu vyplývající z právních předpisů. Zároveň je třeba podotknout, že se nejedná o překážku časově neomezenou, neboť podle § 8 odst. 7 živnostenského zákona může po uplynutí 3 let osoba uvedená v odstavci 6 písm. a) a b) ohlásit ohlašovací živnost nebo požádat o udělení koncese v oboru nebo příbuzném oboru. Tím zůstává zachována podstata i smysl základního práva podnikat a zákonné dočasné omezení tohoto práva trvale neznemožňuje výkon tohoto práva. Žalovaný tedy nepostupoval v rozporu s čl. 26 Listiny, jestliže zrušil živnostenské oprávnění žalobce poté, co dospěl k závěru, že v daném případě byly naplněny zákonné předpoklady dle § 8 odst. 6 písm. b) živnostenského zákona.
17. Další námitka žalobce směřovala proti tomu, že žalovaný neaplikoval výjimku uvedenou v § 8 odst. 6 písm. b), část věty za středníkem, živnostenského zákona, přestože proto byly dány důvody. Předně vytýkal žalovanému, že stejně jako živnostenský úřad při posouzení aplikace uvedeného liberačního důvodu nesprávně vycházel pouze z období, kdy k porušení povinnosti došlo (20. 12. 2012 - 5. 1. 2014). Nezhledil tedy nepoměrně delší časový úsek (5. 2. 2005 - 20. 12. 2012), kdy společnost H. řádně plnila své závazky vůči OSSZ Kladno. K tomu soud uvádí, že z ustanovení § 8 odst. 6 písm. b) živnostenského zákona jednoznačně plyne, že pro posouzení možného vyvinění je rozhodné toliko úsilí osoby působící ve funkci statutárního orgánu směřující k tomu, aby zabránila porušení právní povinnosti. Porovnávat při rozhodování o aplikaci liberačního důvodu období, ve kterém společnost za působení žalobce ve funkci jednatele řádně plnila své zákonné povinnosti, oproti období, kdy docházelo k neplacení pojistného, tak není na místě. Skutečnost, že žalobce dne 3. 3. 2014 zaplatil na dlužné pojistné společnosti H. ze svých finančních prostředků částku ve výši 165 829 Kč pak rovněž nemůže být vyhodnocena jako důvod pro vyvinění žalobce. K zaplacení předmětné částky totiž došlo již poté, co společnost dlouhodobě řádně nehradila splátky na dlužné pojistné ani předepsané platby běžného pojistného, a také v době, když již žalobce v důsledku rozhodnutí jediného společníka Martina Štrycha neměl pravomoc nakládat s finančními prostředky společnosti.
18. Žalobce rovněž poukázal na svoji snahu špatnou ekonomickou situaci společnosti řešit, přičemž nesouhlasil se závěrem žalovaného, že snaha sama o sobě nemůže vést k vyvinění, neboť podstatný je její výsledek. V tomto ohledu je třeba dát žalobci za pravdu. Pro aplikaci výše již opakovaně zmiňované výjimky plynoucí z § 8 odst. 6 písm. b) živnostenského zákona totiž skutečně nemusí být určující toliko výsledek, neboť za určitých okolností může být pro vyvinění dostatečná i snaha subjektu nastalou situaci řešit.

Podstatné přitom je, že se z logiky věci nemůže jednat o snahu jakoukoliv (z hlediska formy i obsahu), ale toliko o takovou, kterou lze v návaznosti na smysl sporného ustanovení považovat za snahu především včasnou a maximální možnou. V dané věci lze nepochybně kladně hodnotit, že žalobce sjednal s OSSZ Kladno splátkový kalendář pro úhradu dlužného pojistného, nelze však v této souvislosti přehlédnout, že tak učinil až v době, kdy již nedoplatek na pojistném činil 640 649 Kč. Přestože byla společnosti poskytnuta možnost splátek, s ohledem na nedodržování splátkového kalendáře bylo již dne

30. 10. 2013 rozhodnuto o zrušení povolení splátek. Společnost navíc nejenže nehradila dlužné pojistné, ale řádně neplatila ani nové předepsané platby pojistného a celkový dluh tak stále narůstal. Pokud pak jde o snahu prodat pozemky ve vlastnictví společnosti a získat tak prostředky pro úhradu závazků u OSSZ Kladno, zde žalobce toliko prokázal, že uzavřel smlouvu s realitní kanceláří, která měla pro společnost sehnat vhodné zájemce a prodej zrealizovat, přičemž s ohledem na vznik dluhu i zde existuje pochybnost, zda se jednalo o snahu včasnou a maximální možnou (nejsou zřejmé např. konkrétní nabídky na odkup daných nemovitostí či další aspekty jednání o jejich prodeji). Propuštění zaměstnanců společnosti na konci roku 2013 pak mohlo zabránit jen dalšímu narůstání dluhu na pojistném, ale ani tento krok nemohl být, především vzhledem k době, kdy byl učiněn, vyhodnocen jako důvod pro vyvinění žalobce. Jak již bylo výše uvedeno, vynaložení veškerého úsilí, které je možné požadovat ve smyslu § 8 odst. 6 písm. b) živnostenského zákona, neznamena jakoukoliv aktivitu osoby, která byla členem statutárního orgánu, ale musí se jednat ve vztahu ke konkrétně posuzovanému případu o úsilí maximálně možné, které je tato osoba schopna vynaložit.

19. V dané věci nicméně soud i s ohledem na výše reprodukováná vyjádření účastníků nemohl přehlédnout, že žalobce v této souvislosti argumentoval i svojí snahou ukončit nájemní smlouvy v obchodních domech, přičemž právě tyto smlouvy (a závazky z nich) dle tvrzení žalobce vedly k hospodářským problémům dané společnosti. Z hlediska výše vymezených požadavků na aplikovatelnost § 8 odst. 6 písm. b) živnostenského zákona je přitom zjevné, že pokud jde o časové hledisko, taková aktivita žalobce (pokud by byla prokázána) před vznikem jeho dluhu by požadavky daného ustanovení naplnit mohla. Pokud pak jde o posouzení toho, zda se jednalo o úsilí veškeré (maximálně) možné, zde soud poukazuje na to, že žalobce jak v řízení před soudem, tak i v řízení před správními orgány, shodně poukazoval na to, že právě tato skutečnost (nájemní smlouvy v obchodních centrech) způsobila hospodářské problémy dané společnosti, jež následně vedly ke vzniku dluhu. Jestliže by přitom bylo postaveno najisto, že skutečně zhoršení hospodářské situace dané společnosti vyplynulo ze závazků z těchto smluv, které pak z důvodů ekonomických či jiných se žalobci nepodařilo vypovědět, byť se o to v maximální možné míře snažil, nelze vyloučit, že by taková jeho snaha mohla požadavky citovaného ustanovení živnostenského zákona naplňovat. Pokud však jde o tuto snahu žalobce (ve vztahu ke zmíněným smlouvám), která může být pro posouzení výše vymezené sporné otázky relevantní, správní orgány se jí v odůvodnění svých rozhodnutí ani v rámci shromažďovaných spisových podkladů nijak blíže nezabývaly. Ze správního spisu přitom současně plyne, že jeho součástí je mimo jiné i písemná reakce žalobce ze dne 4. 5. 2015 na jeho jednání u živnostenského úřadu, z níž výslovně plyne, že „[t]ato situace byla způsobena převážně dlouhodobě uzavřenými smlouvami s obchodními centry v celé ČR (...) v tomto období se společnost snažila bezúspěšně ukončit nájemní smlouvy“. Není tedy pravdou, že by na tuto svoji snahu (z pozice jednatele dané společnosti) žalobce v řízení před správními orgány

neupozornil. Lze sice připustit, že k tomu žalobce v řízení před správními orgány nedoložil žádné dokumenty, v této souvislosti nicméně soud poukazuje kromě povinnosti správního orgánu vypořádat se v odůvodnění rozhodnutí s vyjádřeními účastníků (§ 68 odst. 3 správního řádu) i na zásadu materiální pravdy projevující se mimo jiné v § 52 téhož zákona, podle něhož správní orgány nejsou vázány důkazními návrhy účastníků. Pokud tak ve vztahu k výše uvedené snaze žalobce správní orgány neučinily (z hlediska odůvodnění rozhodnutí či shromažďovaných podkladů), je v tom nutno spatřovat pochybení, které je navíc umocněno již výše zmíněným nesprávným akcentováním výsledku snah žalobce a i tím, že z odůvodnění žádného z napadených rozhodnutí není zřejmé, jaké snahy (aktivity) žalobce by správní orgány považovaly v kontextu dané věci za veškeré možné úsilí, resp. co ještě mohl žalobce učinit, aby vzniku dluhu dané společnosti zabránil. Uvedená pochybení jsou přitom takového charakteru, že soudu v tomto ohledu nepřísluší nahrazovat činnost správního orgánu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2017, č. j. 5 As 161/2016-61).

20. Přestože tedy soud podstatnou část argumentace žalobce neshledal důvodnou, je s ohledem na výše uvedené zřejmé, že napadené rozhodnutí, resp. řízení předcházející jeho vydání, vykazuje vady, které mohou mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Krajský soud proto napadené rozhodnutí žalovaného zrušil, a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). S ohledem na povahu zjištěných vad pak soud přistoupil i ke zrušení prvostupňového rozhodnutí živnostenského úřadu (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení pak jsou správní orgány vázány právním názorem vysloveným v tomto zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Především tedy na nich bude, aby zohlednily, že pro aplikaci liberačního důvodu dle § 8 odst. 6 písm. b) živnostenského zákona není rozhodující výsledek vynaloženého úsilí, ale je třeba zohlednit i ty kroky žalobce (snahy), které sice nevedly k zabránění vzniku dluhu, ale byly maximálně možné a časově vzniku dluhu předcházely. Zaměření se zejména právě na otázku aktivit žalobce týkajících se zmiňovaných smluv s obchodními řetězci, které by mohly být pro posouzení dané otázky rozhodující. Pokud by pak i na základě dalšího řízení správní orgány dospěly k opětovnému závěru, že žalobce podmínky pro aplikaci liberačního důvodu dle citovaného ustanovení nesplnil, je třeba, aby blíže vysvětlily, jaké kroky by za daných okolností představovaly veškeré možné úsilí ve smyslu citovaného ustanovení.
21. O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že žalobce byl ve věci úspěšný, soud mu v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Náklady, které žalobci v řízení vznikly, spočívají jednak v zaplacených soudních poplatcích ve výši 4 000 Kč, a jednak v odměně advokátky. Ta je v návaznosti na předložené vyčíslení tvořena odměnou za čtyři úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby, sepsání repliky a účast při jednání u soudu), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí v dané věci 3 100 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.], čtyřmi paušálními částkami ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.) a náhradou za promeškaný čas v délce 4 půlhodin ve výši 4 x 100 Kč (§ 14 vyhlášky) Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, tedy činí 18 000 Kč.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje A. S.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 28. srpna 2018

JUDr. Milan Podhrázký v. r.
předseda senátu